

Preek van mgr. Punt bij de toewijding van het bisdom, de parochies, de gezinnen en alle gelovigen op 1 januari in Heiloo.

Wellicht herinneren enkele ouderen onder u zich nog hoe de Nederlandse bisschoppen in 1943, midden in de oorlog, ons land en ons volk aan Maria hebben toegewijd. Zij deden dat op een moment waarop duistere krachten het in de greep hadden. Zij deden dat omdat zij geloofden in de bescherming en voorspraak van Gods Moeder. Zij deden dat omdat ze het Woord van de stervende Verlosser op het Kruis serieus namen.

Vlak voor Zijn dood perst de Heer met z'n laatste krachten nog deze woorden uit Zijn gemartelde Lichaam: *"Vrouw, ziedaar uw zoon. Zoon, ziedaar uw Moeder!"*. Woorden met de kracht van een testament. Alles was Hem ontnomen, z'n leven, z'n waardigheid... Wat Hij nog heeft is Zijn Moeder, trouw tot onder het Kruis. Nu geeft Hij ook dit.

Toen wás zij Móeder. Moeder van de Kerk. Moeder van de mensen. Geen vrome gedachte, benadrukte Johannes Paulus II bij herhaling, maar een échte concrete spirituele Moeder.

Een aalmoezenier uit WO II vertelde mij ooit dat bij haast elke stervende soldaat het laatste woord dat hem nog over de lippen kwam het woord *"mamma... moeder"* was. Zou de eeuwige Vader ons niet ook in het geestelijke een moeder geven. Augustinus schreef al over Maria: *"Helemaal moeder van de ledematen, zoals zij ook moeder is van het Hoofd"*.

In deze zo zeer begenadigde jonge vrouw uit Nazareth eer ook ik onze Moeder en Koningin, die leeft in de hemel met ziel en lichaam. Verheerlijkt mét haar Zoon. Handelend mét haar Zoon (LG 69). Ik heb het op kernmomenten ook in mijn eigen leven ervaren, en daarom als wapenspreuk gekozen: *'sub tuum praesidium... onder uw bescherming'*. Haar woord heeft kracht, geloofden de bisschoppen in de oorlog en geloof ook ik. Dat had het al toen Jezus nog op aarde liep en weldoende rondging. Op haar voorspraak deed Hij wonderen, veranderde op de bruiloft van Cana water in wijn, hoewel Hijzelf aangaf dat Zijn *"uur nog niet gekomen was"*. Maar het woord van de Moeder was sterker. De Boze kent de macht van de Moeder over het hart van haar Zoon en vreest ze.

Ik ben ervan overtuigd dat deze macht in onze tijd niet kleiner geworden is, maar juist gróter. Waar haar kinderen lijden of dreigen te gronde te gaan, gaat een moeder dwars door alle barrières heen. Hoeveel dreigingen hangen niet over onze wereld? Hoeveel wordt er niet geleden? Hoeveel ook niet gezondigd? *"Waar de zonde heeft gewoekerd"*, zegt de Schrift, *"wordt de genade mateloos"*. Maria boort deze genade voor ons aan, de liefde, de redding, de vergeving van God. Maar altijd in respect voor de vrijheid van de mens. Het is aan ons het te aanvaarden of af te wijzen. Maria spreekt zoals de Schrift spreekt. Ook zij legt steeds een band tussen het geestelijke en morele leven van mensen, én de gebeurtenissen op aarde.

"Als de mensen doen wat ik vraag", zegt ze in 1917 tegen de kinderen te Fatima, *"dan zullen vele zielen gered worden en zal er vrede komen... maar als men God blijft beledigen, zal er een nieuwe en ergere oorlog uitbreken"*. Haar woorden vonden te weinig geloof en die nieuwe oorlog kwam er. Wat zij toen vroeg, en op vele andere plaatsen nog steeds vraagt, is steeds hetzelfde: *Ómmekeer van leven, waar nodig. Daadwerkelijke naastenliefde. Boete en Gebéd, bijzonder het rozenkransgebed en gebed om de heilige Geest, en Tóewijding: "Ieder die zich toewijdt aan mijn Onbevlekt Hart"*, zegt ze in Fatima, *"beloof ik het heil... Deze zielen zal ik bijzonder beschermen. Ik zal ze*

als bloemen brengen voor de troon van God". Onvoorstelbare beloftes voor zo'n eenvoudige act van vertrouwen.

Daarom vraag ik u vandaag: Laten we samen haar oproep beantwoorden, zoals de Nederlandse bisschoppen deden in de oorlog, en de Amerikaanse bisschoppen recentelijk deden voor hun land, opdat het – zoals ze schreven met een link naar het gebed van Amsterdam– bevrijd zou mogen worden van *"verwording, rampen en oorlog"*.

Wijden ook wij op deze feestdag van Maria's Moederschap, de eerste dag van het nieuwe jaar, ons toe aan haar Onbevlekt Hart: onszelf, onze kinderen, ons bisdom, kerk en wereld, onze Nederlandse militairen en vooral al degenen die geestelijk of lichamelijk moeten lijden.

Vooraf de 'totus tuus' paus, Johannes Paulus II, ging hierin voor. In de jaren '80 wijdt hij de gehele wereld toe aan het Onbevlekt Hart van Maria, en roept vervolgens een mariaal jaar uit. Later, in zijn encycliek *'Tertio Millennio Adveniente'* kijkt hij hier op terug en ziet in de gebeurtenissen die kort na het mariale jaar de ineensstorting van het Sovjet Imperium inluiden: *"de onzichtbare hand van de Voorzienigheid, werkend met moederlijke zorg"*.

En dan, kort voor zijn dood, bij de 150 jarige herdenking van het dogma van de Onbevleete ontvangenis, doet hij voor de laatste keer een ontroerend beroep op onze hemelse Moeder: *"Verkrijg nog een keer vrede en redding voor alle mensen. De eeuwige Vader heeft u uitgekozen tot Moeder van de Verlosser. Vernieuw onze tijd door uw bemiddeling, wonder van Zijn erbarmende liefde"*. De hemel luistert bijzonder waar een herder, en zeker de opperherder, smeekt voor zijn volk, en verlengde opnieuw de tijd van barmhartigheid.

Johannes Paulus was zich ervan bewust dat we leven in een mariaal tijdperk. Voor iedere tijd heeft God Zijn eigen plan. Hij wist dat de Vader en de Zoon het zo willen, dat Maria het anker van hoop zou zijn voor ónze tijd, waar bij zo velen de Verlosser uit het hoofd en het hart is verdwenen. Dat alleen zij Christus en Zijn Kruis terug kan brengen in de wereld. Dat alleen zij nog vrede en eenheid kan brengen onder de mensen. Dat zij de weg is naar een nieuw Pinksteren. Ik heb er ooit met hem over gesproken in een privé audiëntie, ook voor mijn eigen oriëntatie, en mijn mariale gedachten aan hem voorgelegd. Hij antwoordde eenvoudig en bemoedigend: *"spreekt u erover... schrijft u erover"*. In zijn voetspoor beschrijft de huidige paus Benedictus XVI de rol van Maria met het prachtige beeld *'aqueductus'*: door haar hart en handen stroomt de genade van Kruis en Verlossing in de wereld. Maria, daarvan ben ik overtuigd, is het hart van de nieuwe evangelisatie.

In het nieuwe jaar willen we in ons bisdom deze evangelisatie stevig ter hand nemen. Veel noodzakelijke reorganisatie en herstructurering is grotendeels achter de rug. Nu gaat het om de inhoud, om de mensen van nu weer te begeistere voor die magnifieke boodschap van Gods liefde, van redding, van eeuwig leven en geluk. De wereld vraagt erom. De mensen verlangen ernaar. Maar evangelisatie is geen gewone PR campagne.

Ik zeg het met heel m'n hart: het gaat er niet alleen om de mensen te overtuigen van een opvatting, een geloofsvisie, maar bovenal om ze terug te voeren naar God, onze Schepper en Verlosser, naar onze Vader, die met oneindige liefde, maar ook met bloedend hart op ons wacht. Het gaat om het opwekken van een Géést van terugkeer, van ommekeer en verootmoediging, om maar eens een reformatoische term te gebruiken. Een Geest die de profeet Jona wist op te wekken bij de inwoners van Ninivé, de grote stad Ninivé, waar zoveel onverschilligheid en zonde heerste. Jona profeteerde in

opdracht van God de ondergang van de stad. Maar de mensen bekeerden zich en de stad bleef gespaard.

Ook onze samenleving kent diepe wonden. Er is zeker ook veel goeds: een dieper besef van menselijke waardigheid, veel edelmoedigheid en die zal niet onbeantwoord blijven, een nieuwe openheid voor God. Maar tegelijk ook grote blinde vlekken: de kloof tussen arm en rijk in onze wereld is nog te diep. Onze omgang met het leven, vooral het ongeboren leven, voor God niet te rechtvaardigen. En de schaamteloosheid in onze cultuur verwoest haar van binnenuit.

Maar als we, net als de mensen van Ninivé, bereid zijn om te keren en nieuwe wegen te gaan, dan ligt de toekomst open. Dan ben ik ervan overtuigd dat God zal antwoorden met verbluffende tekenen van barmhartigheid, ondanks alle doemscenario's, en een nieuw begin zal maken. En er zijn onmiskenbare tekenen van hoop. Doen we het niet dan zal deze cultuur ten onder gaan. We zullen als kerk en wereld nog door grote stormen heen moeten, vrees ik, maar aan het eind daarvan gloort een nieuwe tijd. Een tijdperk waarin de mensen zullen terugkeren naar Christus en Zijn Kerk, en in vrede zullen leven

Evangelisatie, de verkondiging van de Blijde Boodschap, heeft gróte perspectieven, voor de maatschappij, de wereld. Ze heeft ook kléinere perspectieven voor onszelf, ons eigen gezin, de mensen met wie we leven en verbonden zijn. Voor de hemel is geen nood te gering, geen vraag te klein. Iedere zucht van een mensenhart wordt gehoord. Al die vragen, al die noden, groot en klein, leggen we vandaag neer bij het moederlijk hart van Maria. Zij zal ze brengen bij haar Zoon, en troost, kracht of uitkomst bewerken.

Op vele plaatsen in ons bisdom wordt Maria vereerd. In Amsterdam als "de Vrouwe van alle Volkeren", in Haarlem, in Hoorn, Schagen, Volendam... en zovele andere parochies. Maar deze plek heeft de oudste traditie en is al sinds vele eeuwen een centraal heiligdom in ons bisdom. Daarom zijn we hier bij Onze Lieve Vrouw ter Nood.

In 1943 eerden de Nederlandse bisschoppen de heilige Maagd in hun toewijding ook met de titel Medeverlosseres. Daarmee wilden ze uitdrukken hoezeer Maria, de Immaculata, met Jezus verbonden was, de nieuwe Eva met de nieuwe Adam, van vóór Zijn geboorte tot na Zijn dood. Onscheidbaar toen, onscheidbaar nu. De verlossing van het mensdom is begonnen met haar jawoord, en wordt naar Gods wil, slechts met haar medewerking en op haar voorspraak voltooid. Ook ik wil haar die eer geven. Mijn vertrouwen in Maria is groot. Door deze toewijding aan Maria, Medeverlosseres, Middelaressen en Voorspreekster, heb ik de vaste hoop dat God zal antwoorden met zegen: zegen over ons bisdom, over onze gezinnen en onze jeugd, over allen die hier leven, en ons die ter ere van haar hier bijeen zijn. In het komende jaar zullen we het ervaren.

1 januari 2007

Hoogfeest: Maria, Moeder van God

Dr. Jozef Marianus Punt

Bisschop van Haarlem